

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	(3)
รายละเอียดชุดวิชา.....	(9)
วิธีการศึกษา.....	(11)

หน่วยที่ 1 แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการของการส่งเสริมสุขภาพ	1-1
แผนการสอนประจำหน่วย	1-2
ตอนที่ 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ.....	1-4
เรื่องที่ 1.1.1 คำจำกัดความ ความสำคัญ และหลักการของการส่งเสริมสุขภาพ และความเกี่ยวข้องกับการป้องกันโรค	1-5
เรื่องที่ 1.1.2 พัฒนาการของการส่งเสริมสุขภาพ.....	1-9
เรื่องที่ 1.1.3 การส่งเสริมสุขภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	1-18
ตอนที่ 1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพ	1-28
เรื่องที่ 1.2.1 แนวคิดของทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพ.....	1-30
เรื่องที่ 1.2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพพร้อมดับบุคคล	1-34
เรื่องที่ 1.2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพพร้อมดับระหว่างบุคคล	1-41
เรื่องที่ 1.2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพพร้อมดับชุมชน	1-44
ตอนที่ 1.3 กระบวนการ วิธีการดำเนินการ กลวิธี และวิธีการของการส่งเสริมสุขภาพ	1-49
เรื่องที่ 1.3.1 กระบวนการของการส่งเสริมสุขภาพ	1-50
เรื่องที่ 1.3.2 วิธีการดำเนินการ กลวิธี และวิธีการของการส่งเสริมสุขภาพ	1-63
บรรณานุกรม	1-75
หน่วยที่ 2 แนวคิด หลักการและกลวิธีของการป้องกันโรค	2-1
แผนการสอนประจำหน่วย	2-2
ตอนที่ 2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการป้องกันโรค	2-4
เรื่องที่ 2.1.1 คำจำกัดความ ความสำคัญ เป้าหมายและแนวคิดของการป้องกันโรค	2-6
เรื่องที่ 2.1.2 ธรรมชาติของการเกิดโรค	2-9
เรื่องที่ 2.1.3 วิวัฒนาการของการป้องกันโรค	2-14
เรื่องที่ 2.1.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเกิดโรคและพัฒนาระบบสุขภาพเพื่อการป้องกันโรค	2-18
ตอนที่ 2.2 หลักการของการป้องกันโรค	2-26
เรื่องที่ 2.2.1 การป้องกันโรค	2-27
เรื่องที่ 2.2.2 การปักป้องสุขภาพ	2-33

หน่วยที่ 2 กลวิธีของการป้องกันโรค	2-40
เรื่องที่ 2.3.1 การป้องกันแบบครอบจักรวาล	2-42
เรื่องที่ 2.3.2 การป้องกันแบบเลือกสรร	2-45
เรื่องที่ 2.3.3 การป้องกันแบบชี้เฉพาะ	2-48
บรรณานุกรม	2-51
หน่วยที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะสุขภาพของประชากร	3-1
แผนการสอนประจำหน่วย	3-2
ตอนที่ 3.1 แนวคิดทฤษฎี และตัวแบบที่เกี่ยวข้องกับภาวะสุขภาพ	3-4
เรื่องที่ 3.1.1 การเปลี่ยนผ่านทางวิทยาการระบาด	3-6
เรื่องที่ 3.1.2 การเปลี่ยนผ่านทางโภชนาการ	3-8
เรื่องที่ 3.1.3 การเปลี่ยนผ่านทางสุขภาพ	3-12
ตอนที่ 3.2 สถานการณ์และแนวโน้มภาวะสุขภาพของประชากร	3-16
เรื่องที่ 3.2.1 สถานการณ์และแนวโน้มการเจ็บป่วยของประชากร	3-17
เรื่องที่ 3.2.2 สถานการณ์และแนวโน้มการตายของประชากร	3-24
ตอนที่ 3.3 การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่มีผลต่อภาวะสุขภาพของประชากร	3-29
เรื่องที่ 3.3.1 ปัจจัยกำหนดสุขภาพ	3-31
เรื่องที่ 3.3.2 การเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีผลต่อภาวะสุขภาพ	3-35
เรื่องที่ 3.3.3 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและวิถีการดำเนินชีวิตที่มีผลต่อภาวะสุขภาพ	3-38
เรื่องที่ 3.3.4 การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อภาวะสุขภาพ	3-45
เรื่องที่ 3.3.5 การเปลี่ยนแปลงลิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อภาวะสุขภาพ	3-48
เรื่องที่ 3.3.6 การเปลี่ยนแปลงระบบบริการสุขภาพที่มีผลต่อภาวะสุขภาพ	3-52
บรรณานุกรม	3-56
หน่วยที่ 4 การวิจัย และนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	4-1
แผนการสอนประจำหน่วย	4-2
ตอนที่ 4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	4-4
เรื่องที่ 4.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	4-5
เรื่องที่ 4.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	4-11
ตอนที่ 4.2 ตัวอย่างงานวิจัยด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	4-16
เรื่องที่ 4.2.1 ตัวอย่างงานวิจัยด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในระดับบ้านเจก	4-18
เรื่องที่ 4.2.2 ตัวอย่างงานวิจัยด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในระดับครอบครัวและชุมชน	4-23

เรื่องที่ 4.2.3 ตัวอย่างงานวิจัยด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคใน ระดับหน่วยงานหรือสถาบัน.....	2-29
ตอนที่ 4.3 ตัวอย่างนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	4-34
เรื่องที่ 4.3.1 ตัวอย่างนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในระดับปัจเจก และระดับครอบครัว.....	4-35
เรื่องที่ 4.3.2 ตัวอย่างนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในระดับชุมชน...	4-39
เรื่องที่ 4.3.3 ตัวอย่างนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในระดับ หน่วยงานหรือสถาบัน	4-42
ตอนที่ 4.4 แนวโน้มการวิจัย การสร้างนวัตกรรม และการใช้ประโยชน์จากการวิจัย และนวัตกรรม ด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	4-46
เรื่องที่ 4.4.1 แนวโน้มการวิจัยด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค.....	4-47
เรื่องที่ 4.4.2 แนวโน้มการสร้างนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	4-53
เรื่องที่ 4.4.3 แนวโน้มการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค	4-57
บรรณานุกรม	4-62
หน่วยที่ 5 การเสริมพลังในการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค.....	5-1
แผนการสอนประจำหน่วย	5-2
ตอนที่ 5.1 แนวคิดของการเสริมพลังในการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	5-4
เรื่องที่ 5.1.1 ความหมายและความสำคัญของการเสริมพลังในการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค	5-5
เรื่องที่ 5.1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเสริมพลัง.....	5-11
ตอนที่ 5.2 แนวทางการดำเนินงานเสริมพลังชุมชน	5-16
เรื่องที่ 5.2.1 กระบวนการเสริมพลังชุมชน.....	5-17
เรื่องที่ 5.2.2 วิธีการวัดและประเมินผลการเสริมพลังชุมชน.....	5-27
เรื่องที่ 5.2.3 กรณีตัวอย่างการเสริมพลังชุมชน	5-30
ตอนที่ 5.3 การสร้างสมรรถนะบุคลากรในการเสริมพลัง	5-40
เรื่องที่ 5.3.1 ความหมายและความสำคัญของการสร้างสมรรถนะบุคลากรในการเสริมพลัง ...	5-41
เรื่องที่ 5.3.2 สมรรถนะที่จำเป็นต่อการเสริมพลังในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค	5-43
เรื่องที่ 5.3.3 แนวทางการสร้างสมรรถนะบุคลากรในการเสริมพลัง	5-47
บรรณานุกรม	5-51

หน่วยที่ 6 การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในประชากรตามกลุ่มวัย	6-1
แผนการสอนประจำหน่วย	6-2
ตอนที่ 6.1 แนวคิดการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในประชากรตามกลุ่มวัย	6-4
เรื่องที่ 6.1.1 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการสุขภาพตลอดชีวิต	6-5
เรื่องที่ 6.1.2 แนวทางการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคกับพัฒนาการตามวัยชีวิต	6-11
ตอนที่ 6.2 การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในระยะตั้งครรภ์	6-16
เรื่องที่ 6.2.1 การเปลี่ยนแปลงในระยะตั้งครรภ์	6-17
เรื่องที่ 6.2.2 แนวทางการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในหญิงระยะตั้งครรภ์	6-20
ตอนที่ 6.3 การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในเด็กและวัยรุ่น	6-24
เรื่องที่ 6.3.1 การเปลี่ยนแปลงในวัยเด็กและวัยรุ่น	6-25
เรื่องที่ 6.3.2 แนวทางการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในเด็กและวัยรุ่น	6-35
ตอนที่ 6.4 การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในวัยผู้ใหญ่และวัยผู้สูงอายุ	6-42
เรื่องที่ 6.4.1 การเปลี่ยนแปลงในวัยผู้ใหญ่และวัยสูงอายุ	6-43
เรื่องที่ 6.4.2 แนวทางการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ	6-46
บรรณานุกรม	6-53
หน่วยที่ 7 การตลาดเชิงสังคมในการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	7-1
แผนการสอนประจำหน่วย	7-2
ตอนที่ 7.1 แนวคิดเกี่ยวกับการตลาดเชิงสังคมในการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	7-4
เรื่องที่ 7.1.1 ความหมายและความสำคัญของการตลาดเชิงสังคมในการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค	7-5
เรื่องที่ 7.1.2 การประยุกต์ทฤษฎีและตัวแบบการตลาดเชิงสังคมในการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค	7-11
ตอนที่ 7.2 กลวิธีการตลาดเชิงสังคมในการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	7-19
เรื่องที่ 7.2.1 กลวิธีการตลาดเชิงสังคมที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ	7-20
เรื่องที่ 7.2.2 กลวิธีการตลาดเชิงสังคมที่ให้ความสำคัญกับสังคมและวัฒนธรรม	7-27
ตอนที่ 7.3 การตลาดเชิงสังคมเพื่อการสร้างความตระหนักรู้ด้านสุขภาพสาธารณะและ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ	7-33
เรื่องที่ 7.3.1 การตลาดเชิงสังคมเพื่อการสร้างความตระหนักรู้ด้านสุขภาพสาธารณะ	7-34
เรื่องที่ 7.3.2 การตลาดเชิงสังคมเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ	7-41
บรรณานุกรม	7-48

หน่วยที่ 8 พฤติกรรมวิถีการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพ

และการป้องกันโรคไม่ติดต่อ..... 8-1

แผนการสอนประจำหน่วย 8-2

ตอนที่ 8.1 สถานการณ์และปัจจัยเสี่ยงของโรคไม่ติดต่อ และแนวทางการส่งเสริมสุขภาพ
และการป้องกันโรคไม่ติดต่อ 8-4

เรื่องที่ 8.1.1 สถานการณ์โรคไม่ติดต่อ 8-5

เรื่องที่ 8.1.2 สถานการณ์ปัจจัยเสี่ยงของโรคไม่ติดต่อ 8-20

เรื่องที่ 8.1.3 แนวทางการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคไม่ติดต่อ 8-34

ตอนที่ 8.2 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวิถีการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อ 8-42

เรื่องที่ 8.2.1 แนวทางการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวิถีการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อ 8-43

เรื่องที่ 8.2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวิถีการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อ 8-49

เรื่องที่ 8.2.3 กลวิธีของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวิถีการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อ 8-54

ตอนที่ 8.3 การคงอยู่ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวิถีการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อ 8-61

เรื่องที่ 8.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการยืดมั่นและการคงอยู่ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวิถีการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อ 8-62

เรื่องที่ 8.3.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคงอยู่ของพฤติกรรมวิถีการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อ 8-65

เรื่องที่ 8.3.3 กลวิธีของการเพิ่มการคงอยู่ของพฤติกรรมวิถีการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อ 8-72

บรรณานุกรม 8-78